

Studieplan 2017/2018

1-årig studium i bedriftsøkonomi

Studiepoeng: 60

Studiets nivå og organisering

Studiet er en grunnutdanning på 60 studiepoeng. Studiet er normert til ett års studium eller et deltidsstudium over 2 år. Fullført og bestått studium gir rett til tittelen "Bedriftsøkonom".

Bakgrunn for studiet

I næringslivet og i offentlig virksomhet er det stadig behov for personer med kompetanse på høgskolenivå i økonomi og administrasjon. En finner behovet i alle bransjer og på flere nivå. Utdannelsen gir en kompetanse på innføringsnivå. Studiet kan med fordel tas i tillegg til annen høyere utdanning. Det gir også et godt grunnlag for å studere videre til bachelor- og deretter eventuelt til masternivå.

Vårt samfunn endrer seg kontinuerlig, dermed også den kompetansen som er nødvendig for å løse endrede arbeidsoppgaver. Mange personer som er i jobb har i dag et stort behov for kompetanseheving. Pga av arbeidssituasjon og livssituasjon må denne utdanningen tilpasses den enkelte. Årsstudiet i bedriftsøkonomi er et typisk studium som har et betydelig marked som nettbasert studium på heltid og deltid. Samtidig er dette et basisstudium som er godt egnet til å kombinere med andre studier i en bachelorgrad eller som en basis for å ta en bachelorgrad innen økonomisk-administrative fag. Beskrivelsen av årsstudiet er derfor generell. Årsstudiet er et selvstendig studium som både gis som heltidstilbud på studiested Rena, og som nettbaserte tilbud kombinert med fysiske samlinger.

Studieplanen er utformet slik at årsstudiet, under visse forutsetninger om valgfag, er sammenfallende med første år i Bachelor i økonomi og administrasjon og Bachelor i regnskap og revisjon.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Kunnskap

Kandidaten

- har grunnleggende kunnskap om teorier for hvordan organisasjoner er bygd opp, hvordan de fungerer og hvordan man kan bidra til å videreutvikle en organisasjon
- har grunnleggende teoretisk kunnskap om virksomheter som økonomiske enheter, samt regnskap og økonomistyring
- forstår de grunnleggende økonomiske prinsippene som påvirker forbrukeres og bedrifters markedsatferd
- har metodekunnskaper som gir grunnlag for vider studier i økonomisk-administrative fag

Ferdigheter

Kandidaten

- kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg, herunder kan
  - definere, analysere og reflektere over organisasjonsmessige problemstillinger
  - lese, sette opp, forstå og analysere et finansregnskap og et budsjett
  - analysere sammenhengen mellom inntekter, kostnader og resultat
  - gjennomføre enkle statistiske beregninger og tolke resultatene av disse

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger skriftlig
- kan jobbe selvstendig og planlegge og gjennomføre varierte individuelle arbeidsoppgaver
- kan reflektere over og nyttiggjøre seg av tilbakemeldinger fra andre på egne arbeider

Målgruppe

Førstegangsstuderende som ønsker et godt tilbud innen økonomi og administrasjon på innføringsnivå og personer med annen fag- eller profesjonsutdanning og som ønsker et faglig supplement innen økonomi og administrasjon.

Studiet som et nettbasert tilbud med samlinger, tilbys primært til studenter som er i arbeid eller har en livssituasjon som ikke gjør det mulig å følge en tradisjonell utdanning

på campus.

Det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk (S1+S2 eller tilsvarende). Studenter som har et svakere grunnlag i matematikk må forvente å legge ekstra arbeidsinnsats i emnet Matematikk for økonomer.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet kvalifiserer for ulike funksjoner i private bedrifter og offentlig virksomhet. Hvilke funksjoner og stillinger avhenger i stor grad av om kandidaten tar utdanningen alene eller i tillegg til annen utdanning. Studenter som tar studiet som første utdanning, vil kunne være kvalifisert til enkel saksbehandling i private og offentlige organisasjoner. Studenter som tar studiet i kombinasjon med annen relevant høyere utdanning, vil kunne arbeide med varierte og krevende arbeidsoppgaver i privat næringsliv og offentlig forvaltning.

Kandidatene vil også være kvalifiserte for å fortsette på en bachelorutdanning innen økonomi og administrasjon. Studiet kan også inngå i en bachelorgrad i hht til [Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Innlandet](#), § 3-2.

Opptakskrav og rangering

Generell studiekompetanse eller realkompetanse på tilsvarende nivå.

Arbeids- og undervisningsformer

Det benyttes flere ulike undervisningsformer- og læringsformer, for eksempel forelesninger, oppgaveseminarer, videooverførte forelesninger/oppgaveseminarer, forelesninger på streamformat, gruppearbeid, nettbaserte oppgaver, obligatoriske oppgaver og selvstudium. Undervisningsformer som benyttes på henholdsvis campusstudiet og nettstudiet vil være forskjellige. Man benytter programvaren Excel i enkelte emner.

Vurderingsformer

De ulike vurderingsformene som benyttes i studiet fremgår av den enkelte emnebeskrivelse. I de tilfeller der studiet tilbys som nettbasert studium, vil det kunne benyttes andre vurderingsformer enn på selve studiestedet. I enkelte emner brukes PC under eksamen.

Det forutsettes at alle deksamener må være bestått for at et emne skal vurderes til

bestått. Dersom ikke annet er oppgitt, blir det benyttet graderte bokstavkarakterer, A-F, hvor E er laveste ståkarakter.

Internasjonalisering

Det legges ikke opp til utenlandsopphold.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av 60 studiepoeng, 52,5 obligatoriske og 7,5 studiepoeng hvor studenten velger enten Metode 1 eller Driftsregnskap og budsjettering.

De som ønsker å bruke studiet i en framtidig bachelorgrad i regnskap og revisjon ved Høgskolen i Innlandet, bør velge Driftsregnskap og budsjettering. Det er også dette emnet som vil bli gitt til studiesteder utenom studiested Rena. Årsstudium i bedriftsøkonomi vil da være likt første år på Bachelor i regnskap og revisjon.

Studenter som ønsker å søke seg videre på Bachelor i økonomi og administrasjon ved Høgskolen i Innlandet, bør velge Informasjonskompetanse og metode - Metode 1. Dette emnet tilbys bare på studiested Rena. Årsstudium i bedriftsøkonomi vil da være likt første år på Bachelor i økonomi og administrasjon.

Emneoversikt

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
3REV100	Grunnleggende regnskap	7,5	O	7,5	
3MET120	Matematikk for økonomer	7,5	O	7,5	
3BED100	Virksomhetens økonomi	7,5	O	7,5	
3ORG100	Organisasjonsforståelse	7,5	O	7,5	
3SAM120	Mikroøkonomi 1	7,5	O		7,5
3MET130	Statistikk for økonomer	7,5	O		7,5
3REV120	Videregående finansregnskap	7,5	O		7,5
3REV220	Driftsregnskap og budsjettering	7,5	V		7,5
Sum:				30	30

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

3REV100 Grunnleggende regnskap

Emnekode: 3REV100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten kompetanse i praktisk regnskapsføring, samt kunnskap om rammeverket som knytter seg til bokføringen. Det skal videre gjøre studenten i stand til å kunne analysere og vurdere en bedrifts økonomiske resultat og stilling.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskaper om formålet med og føring av et finansregnskap
- kjenne til norsk standard kontoplan
- har innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser

- har kjennskap til de grunnleggende regnskapsprinsipper og rapporteringskrav
- har kjennskap til bokføringsloven med forskrift
- har forståelse for begrepene utgifter, kostnader, utbetalinger, inntekter og innbetalinger, samt beholdninger
- har forståelse for oppbyggingen av et regnskap, betydningen av det doble bokholderis prinsipp samt kunne se sammenhengen mellom transaksjoner og deres påvirkning på resultatregnskapet og balansen.

Ferdigheter

Studenten

- kan bokføre de mest vanlige transaksjoner, herunder merverdiavgift
- kan foreta vanlige periodiseringsposter, herunder lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift
- kan foreta årsoppgjør med enkle årsoppgjørsposter og disponering av overskudd samt dekning av underskudd i både enkeltpersonforetak og i aksjeselskaper
- kan stille opp et gruppert resultat og en balanse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser
- kan gjennomføre tilrettelegging og korrigerende av regnskapstall for analyseformål
- kan beregne sentrale nøkkeltall i forbindelse med regnskapsanalyse og gjøre en vurdering av en bedrifts lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet.

Generell kompetanse

Studenten

- kan gjøre rede for regnskapet som informasjonskilde.

Innhold

- Regnskapets oppbygging
- Standard kontoramme og -plan
- Krav til dokumentasjon og oppbevaring
- Registrering av forretningstransaksjoner
- Merverdiavgift
- Lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift og skattetrekk
- Avskrivninger
- Øvrige periodiseringer og avsetninger
- Verdivurderingsregler
- Regnskapsavslutning med presentasjon av resultatregnskap og balanse

- Regnskapsanalyse

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsninger

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET120 Matematikk for økonomer

Emnekode: 3MET120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav, men det anbefales at studentene har et godt grunnlag i matematikk (S1+S2 eller tilsvarende). Studenter som har et svakere matematikkgrunnlag må forvente å legge ekstra arbeidsinnsats i emnet.

Læringsutbytte

Studentene skal ved avsluttet emne ha det nødvendige matematikkgrunnlaget for andre emner i studiet, dvs. at studentene gjennom emnet skal utvikle evne til logisk og analytisk tenkning som grunnlag for å forstå matematisk modellering i økonomiske sammenhenger og for å kunne arbeide med problemorienterte oppgaver.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har teoretiske kunnskaper i matematikk som er nødvendige for å kunne nå ferdighetsmålene i emnet og kunne knytte matematikkunnskapen til problemstillinger innenfor samfunns- og bedriftsøkonomi.

Ferdigheter

Studenten

- har elementære regneferdigheter og kunne beherske elementær algebra
- behersker et bredt spekter av algebraiske operasjoner, inkludert løsning av ulikheter, likninger og systemer av likninger
- kan analysere polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, eksponentialfunksjoner, logaritmiske funksjoner og kombinasjoner av disse
- kan analysere funksjoners nullpunkter, kontinuitet, monotoniegenskaper, ekstremverdier og elastisitet
- kan analysere ulike funksjonstyper av flere variable, inkludert Cobb-Douglasfunksjoner og funksjoner med eksponential- og logaritmeelementer. Dette innebærer å finne og klassifisere stasjonære punkter innenfor et avgrenset område fastsatt ved bi-betingelser. Her inngår anvendelse av Lagranges metode.
- kan analysere aritmetiske og geometriske rekker og konvergens av geometriske rekker.
- kan løse problemer innenfor finansmatematikk, inkludert annuiteter, nedbetaling av lån, oppsparingsannuiteter og nåverdi.
- kan anvende grunnleggende integralregning i tilknytning til de funksjonstyper som inngår.

Innhold

- Elementær algebra
- Algebraiske operasjoner
- Analyse av ulike typer funksjoner
- Algebraiske og geometriske rekker
- Finansmatematikk
- Integralregning

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og veiledning.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Tre-fire skriftlige innleveringsoppgaver.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler er formelsamling og grafisk kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3BED100 Virksomhetens økonomi

Emnekode: 3BED100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om virksomheter og organisasjoner som økonomiske enheter, og de viktigste faktorene som påvirker resultatet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften og kunne drøfte de grunnleggende trekkene ved økonomisk styring av virksomheten
- har god kjennskap til kostnadsbegrepet og har god forståelse for kostnaders variabilitet
- har kunnskap om ulike prinsipper for produktkalkulasjon
- forstår de grunnleggende forutsetningene for, og svakhetene ved de tradisjonelle kalkulasjonsmetodene

Ferdigheter

Studenten

- kan utarbeide kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer
- kan fordele kostnader fra art via kostnadssted/aktivitet til kalkyleobjekt
- kan gjennomføre enkle bedriftsøkonomiske analyser for virksomheter i forskjellige bransjer, samt kunne bruke dette som grunnlag for beslutninger, herunder
  - gjennomføre kostnads-, resultat- og volumanalyser
  - beregne og forklare resultatvirkningen av beholdningsendringer
  - foreta enkle analyser av optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Generell kompetanse

Studenten

- har grunnleggende ferdigheter i bruk av regneark

Innhold

- virksomhetens mål og dens plass i det økonomiske system
- økonomifunksjonens rolle og plass i virksomheten
- ulike markedsformer og deres betydning for virksomhetens tilpasning
- kostnads- og inntektsteori, med vekt på kostnadsforløpet og inntektsforløpet
- ulike prinsipper for produktkalkulasjon, kalkyler etter selvkost- og bidragsprinsippet for bedrifter i ulike bransjer, bruk av tilleggssatser og standarder
- resultatvirkningen av beholdningsendringer og beholdningsvurderinger
- kostnads-, resultat- og volumanalyse (KRV-analyse)
- optimale produktvalg i situasjoner med begrenset ressurstilgang

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av regneark.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Fire innleveringsoppgaver som skal løses i regneark. Oppgaven følger progresjonen i emnet og det gjøres oppmerksom på at første innleveringsoppgave kommer tidlig i semesteret.

Eksamen

5 timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen består av tre deler 1) praktiske regneoppgaver som skal løses i regneark, 2) multiple choice-oppgaver som går på begrepsforståelse og 3) vurderingsoppgaver. Eksamensformen krever at man har tilgang til Internett under eksamen. Det vil være pause mellom de ulike deloppgavene. Det gis en samlet karakter for alle oppgavene.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3ORG100 Organisasjonsforståelse

Emnekode: 3ORG100

Studiepoeng: 7,5

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav

Læringsutbytte

Emnet skal gi forståelse for hvordan organisasjoner fungerer og hvordan de kan ledes, samt gi analytiske ferdigheter i å arbeide selvstendig med ulike problemstillinger knyttet til hvordan organisasjoner fungerer.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om grunnleggende organisasjonsteoretiske begreper
- har kunnskap om hvordan organisasjoner er oppbygd og hvordan de fungerer
- forstår hvordan organisasjoner kan endres og utvikles

Ferdigheter

Studenten

- kan definere, analysere og reflektere over organisasjonsmessige dilemmaer og

- problemstillinger
- kan anvende organisasjonsteoretiske begreper som analyseverktøy innenfor alle typer organisasjoner

Generell kompetanse

Studenten

- har oppøvd en selvstendig og reflekterende holdning til hvordan organisasjoner fungerer
- behersker grunnleggende informasjonskompetanse og kan anvende kilder i utarbeidelse av skriftlige arbeider

Innhold

- Mål, strategi og effektivitet
- Organisasjonsstruktur og formelle organisasjonsprosesser
- Organisasjonskultur, makt og konflikter i organisasjoner
- Organisasjoners omgivelser
- Motivasjon og mellommenneskelige relasjoner
- Beslutnings- og kommunikasjonsprosesser i organisasjonen
- Læring og innovasjon
- Endring og organisasjonsutvikling
- Ulike teorier om ledelse i organisasjoner

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og gruppearbeid. Case vil bli brukt for å koble teori og praksis.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Elektronisk flervalgstest i informasjonskompetanse.
- Én individuell innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3SAM120 Mikroøkonomi 1

Emnekode: 3SAM120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnene 3BED100 Virksomhetens økonomi og 3MET120 Matematikk for økonomer eller tilsvarende.

Læringsutbytte

Studenten skal få innsikt i mikroøkonomiske metoder, samt hvordan metodene kan anvendes for å analysere enkeltaktørers økonomiske atferd og markeder.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- kan framstille og forklare konsumenters beslutning basert på preferanser, priser og inntekt
- kan framstille og forklare produsenters beslutninger basert på teknologi og faktorpriser
- kan vise og forstå hvordan samspillet mellom konsumenter og produsenter skaper en markedslukevekt
- forstår hvordan en endring i produksjons- eller forbrukerbeslutninger i en del av økonomien påvirker økonomiske beslutninger i andre deler av økonomien

Ferdigheter

Student

- kan analysere markedslikevekten i ulike konkurransesituasjoner
- kan drøfte kriterier for økonomisk effektivitet og analysere sammenhengen mellom markedslikevekt og effektivitet
- kan analysere situasjoner hvor markedslikevekten ikke er effektiv, samt redegjøre for hva myndighetene kan gjøre for å bidra til økt effektivitet

Generell kompetanse:

Studenten

- behersker grunnleggende grafiske og matematiske mikroøkonomiske modeller og kan kombinere dette med intuitive resonneringer i en skriftlig drøfting/analyse

Innhold

- individet og samfunnet
- konsumentteori
- produksjonsteori
- markedsteori med anvendelser
- markeder, effektivitet og velferd
- effektivitet og fordeling
- ulike markedsformer og effektivitet (monopol, naturlig monopol, monopolistisk konkurranse, oligopol)

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, seminarer med gruppearbeid, selvstendig arbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlige innleveringsoppgaver, individuelt eller i grupper på inntil tre.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Kalkulator som ikke kommuniserer med andre enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3MET130 Statistikk for økonomer

Emnekode: 3MET130

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Emnet 3MET120 Matematikk for økonomer eller tilsvarende må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Studenten skal ved avsluttet emne ha det nødvendige metodegrunnlaget i sannsynlighetsregning og statistikk for andre emner i studiet.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kjenner til bruk av statistiske metoder innen et bredt spekter av problemstillinger knyttet til det økonomisk-administrative fagområdet
- forstår simultane sannsynlighetsfordelinger, inkludert beregning av forventning, varians og kovarians

Ferdigheter

Studenten

- kan presentere og tolke statistiske data ved hjelp av sentral- og spredningsmål,

frekvensfordelinger og grafiske metoder.

- behersker grunnleggende sannsynlighetsregning, inkludert sannsynlighetsmodeller, kombinatorikk, utvalgsmodeller, betingede sannsynligheter, lov om total sannsynlighet, Bayes lov og uavhengighet .
- kan analysere sannsynlighetsfordelinger og beregne forventning og varians til en stokastisk variabel og videreføre dette til lineære kombinasjoner av stokastiske variable.
- kan velge sannsynlighetsmodell og kunne regne med diskrete og kontinuerlige sannsynlighetsfordelinger, inkludert Binomisk fordeling, Hypergeometrisk fordeling, Poissonfordeling, Normalfordeling og t-fordeling.
- kan estimere ukjente parametre, både punktestimering og intervallestimering.
- behersker hypotesetesting i målemodell og binomisk modell og vurdere ulike testmetoder; tolke signifikansnivå, signifikanssannsynlighet og teststyrke.
- kan anvende og tolke regresjonsanalyse, både ved estimering og hypotesetest av regresjonskoeffisienten og kunne beregne og tolke korrelasjonskoeffisienten.
- kan foreta kjikvadrattester, både modelltesting og test av uavhengighet.

Innhold

- Presentasjon og tolkning av statistiske data
- Sannsynlighetsregning
- Sannsynlighetsfordelinger
- Sannsynlighetsmodeller
- Estimering av parametere
- Hypotesetesting
- Regresjonsanalyse
- Kjikvadrattester

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsning og selvstendig arbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

En skriftlig innleveringsoppgave, individuell eller i gruppe på inntil tre personer.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Formelsamling (angis nærmere av emneansvarlig) og grafisk kalkulator som ikke kommuniserer med andre elektroniske enheter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV120 Videregående finansregnskap

Emnekode: 3REV120

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3REV100 Grunnleggende regnskap eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi studenten en grunnleggende innsikt i finansregnskapets oppbygging og rammebetingelser, en forståelse for og fordypning i innregning og sentrale regnskapsmessige måleproblemer samt utarbeidelse av årsregnskap og kontantstrømoppstilling i samsvar med god regnskapsskikk. Emnet skal også gi studenten basis for å reflektere over sentrale deler av det teoretiske fundamentet for finansregnskapet.

Ved bestått emne har studenten følgende læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om norske lover og regler for formelle krav til regnskap og bokføring
- har inngående kunnskap om innregning og måling av de viktigste regnskapspostene og grunnleggende regnskapsprinsipper
- har innsikt i regelverket for små foretak

- har kjennskap til regelverket for ideelle organisasjoner
- har kjennskap til de mest sentrale forskjellene mellom regnskaps- og skatteregler
- har kjennskap til regelverket for noter og årsberetning
- har forståelse for oppbyggingen av et regnskap og de rammebetingelser som må følges
- har forståelse for og kan reflektere om
  - brukergruppenes informasjonsbehov og behov for regnskapsregulering
  - resultat- og balanseorientering
  - det konseptuelle rammeverket til IFRS
  - det teoretiske grunnlaget for de grunnleggende regnskapsprinsippene og god
  - regnskapsskikk
  - internasjonal regnskapsutvikling, reguleringsorganer m.v.

Ferdigheter

Studenten

- kan avslutte et årsregnskap med noter i samsvar med regnskapslovens bestemmelser, spesielt for små foretak, inklusiv skatteposter og resultatdisponering for AS, ANS og EPF
- kan utarbeide en kontantstrømoppstilling
- kan utarbeide et enkelt konsernregnskap (uten skatt og minoriteter)
- kan behandle regnskapsmessige måleproblemer

Generell kompetanse

Studenten

- har kjennskap til forskjellene mellom bedriftsøkonomisk teori og forutsetningene for finansregnskapet
- kan reflektere over sentrale deler av det teoretiske fundamentet for finansregnskapet

Innhold

- Regnskapet som informasjonskilde
- Oppstillingsplanen for regnskapet
- Regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- Lover og regler knyttet til verdsettelse av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Årsavslutninger og periodiseringer
- Kontantstrømoppstilling
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt

- Årsberetning og noteopplysninger
- Miljøregnskap
- Internasjonal regnskapsrapportering, herunder resultat og balanseorientering og internasjonal regnskapsutvikling, reguleringsorganer m.v.

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger, oppgaveløsninger og gruppearbeid.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

Én skriftlig innleveringsoppgave.

Eksamen

4 timers skriftlig, individuell skoleeksamen.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag

3REV220 Driftsregnskap og budsjettering

Emnekode: 3REV220

Studiepoeng: 7,5

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

3BED100 Virksomhetens økonomi, eller tilsvarende, må være fullført og bestått.

Læringsutbytte

Emnet skal gi kunnskap om planlegging, budsjettering, oppfølging, styring og kontroll av virksomheter/organisasjoner/prosjekter.

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- kan utføre kalkulasjon etter standardkostmetoden, kunne aktivitetskorrigere virksomhetens budsjett og kunne utarbeide driftsregnskap basert på standardkost, herunder fleksibelt budsjett
- forstår tankegangen ved normalcostkalkulasjon og kjenne forutsetningene og formålet med driftsregnskap basert på normalcost, og kunne utarbeide normalcostregnskap
- har kjennskap til hvordan budsjettprosesser kan organiseres

- har kunnskap om ulike finansielle og ikke-finansielle prestasjonsmål, samt være i stand til å vurdere fordeler og ulemper med disse
- har kunnskap om nyere ideer og verktøy for planlegging, oppfølging og kontroll

Ferdigheter

Studenten

- kan foreta avviksanalyse, kjenne årsaker til avvik og kunne foreslå iverksetting av tiltak
- kan utarbeide kalkyler basert på aktivitetsbasert kalkulasjon og forstå de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved denne metoden
- kan sette opp budsjettene for et foretak/organisasjon/prosjekt
- kan drøfte formålet med budsjettering og utarbeide hovedbudsjettene for likviditet, resultat og balanse, kunne utvikle systemer for oppfølging, økonomistyring og kontroll av et foretak/organisasjon/prosjekt og gjennomføre analyser ved hjelp av standardkost og andre aktuelle metoder

Innhold

- Økonomisk styring
- Grunnleggende begreper, modeller, de vanligste tabellariske resultatframstillinger og metoder for driftsregnskapet
- ABC (aktivitetsbasert kalkulasjon)
- Prissetting
- Budsjettering, herunder delbudsjetter
- Desentralisering og prestasjonsmåling – oppfølging, styring og kontroll
- Kostnadsfordeling
- Strukturering av og utforming av målerapporter

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og oppgaveløsning ved hjelp av Excel.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

To innleveringsoppgaver som skal løses i regneark.

Eksamen

5 timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen består av tre deler 1) praktiske regneoppgaver som skal løses i regneark, 2) multiple choice-oppgaver som går på begrepsforståelse og 3) vurderingsoppgaver. Eksamensformen krever at man har tilgang til Internett under eksamen. Det vil være pause mellom de ulike deloppgavene. Det gis en samlet karakter for alle oppgavene.

Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for økonomi- og ledelsesfag